

Open Space Technologie

Een gebruikersgids
3^e editie, herzien en uitgebreid

Harrison Owen

*Aan alle mensen van over de hele wereld die zich bij mij
hebben aangesloten bij de co-creatie van Open Space
Bedankt voor de reis!*

Inhoud

Voorwoord bij de derde uitgave	9
Hoofdstuk I. Open Space Technologie?.....	13
Het ontstaan van Open Space	15
Ervaring tot op heden	18
Wat je kunt verwachten	22
Hoofdstuk II. Voorbereiding.....	25
Geschiktheid	25
Het werkt altijd	27
Werken met de klant als je niet de sponsor bent.....	28
Focus en intentie.....	32
De groep.....	34
Hoeveel?.....	36
De uitnodiging	37
Tijd en ruimte	41
OST in combinatie	44
Ruimte.....	44
Andere overwegingen, zoals wanneer eten we?	47
Benodigdheden	49
Overleg met de locatie.....	50
Checklist voor Open Space	52
Hoofdstuk III. Verslaglegging.....	55
Hoe werkt het in de praktijk?	56
Houd het simpel	58

Hoeveel printers?	59
Verslagen zonder computers	60
Wiki's, blogs en websites	60
Hoofdstuk IV. Persoonlijke voorbereiding voor Open Space ...	63
Het creëren en vasthouden van tijd en ruimte	64
Authentiek aanwezig zijn	67
Zelfvoorbereiding	69
Hoofdstuk V. Voorbereiding van de locatie	71
Fysieke opstellingen: stoelen in een cirkel	72
Genoeg ruimte	72
Maak de muur toegankelijk	73
Niets in het midden (bijna)	73
Het maken en plaatsen van de borden	74
Thema, gedrag en verwachtingen	75
Ruimte-tijdmatrix en dagindeling	77
Verslag van de productie	81
Hoofdstuk VI. Tijd en ruimte creëren	83
Welkom	84
Breng focus aan in de groep	85
Geef het thema aan	86
Beschrijf het proces	87
Vragen?	93
Vier principes en één wet	94
De ene wet	97
Een laatste aandachtspunt	100
Tijd om aan het werk te gaan	100
Aanmaken van het mededelingenbord	102
Opening van de sessies	105
Hoofdstuk VII. Bewaken van tijd en ruimte	109
Verzamelen van koffiekopjes en afval	109
Voelen van en reageren op de omgeving	110
Ochtendmededelingen en avondnieuws	114
Het gebruik van cimbalen	115

De mensen mondig maken.....	117
Kuilen in de weg	118
Zwaar weer	119
Indringers	120
Omgaan met het buitensporige.....	123
Tussenbeide komen – of niet	125
Hoofdstuk VIII. Overgaan tot actie	129
Het hele systeem in de kamer krijgen.....	130
Het is al gebeurd.....	130
Prioritering en actieplanning	131
Stickers.....	134
Stemmen.....	135
Convergentie en actieplannen	136
Een andere manier: ruimte openen voor actie.....	139
Hoofdstuk IX. Einde en een nieuw begin.....	143
De praatstokceremonie.....	144
Alternatieven voor de praatstokceremonie	148
Reflecties over Open Space: het medicijnwiel.....	149
Hoofdstuk X. Follow-up.....	155
Houd de Space Open.....	158
Hoofdstuk XI. Onverwachte geschenken: leiderschap, prestatie, vrede.....	161
Leiderschap.....	162
Goede prestaties	165
Vrede en vredestichting	170
Hoofdstuk XII. Wat nu?.....	175
OSLIST	181
Over de auteur.....	183
Heart Media Groep.....	185

Voorwoord

bij de derde uitgave

Welkom bij Open Space! Als dit jouw eerste kennismaking met Open Space is, dan sta je aan het begin van wat duizenden van jouw collega's over de hele wereld een fantastisch avontuur hebben gevonden. Een avontuur waarbij gewone mensen regelmatig ongewone resultaten bereiken. Tijdens deze reis hebben mensen inspiratie gevonden bij de mensen in de community en is de kwaliteit van hun denken en handelen positief verbeterd. De Open Space Technologie is in feite een zeer eenvoudige manier om effectievere en productievere bijeenkomsten mogelijk te maken. En, zoals blijkt, Open Space is veel meer. Reken maar op verrassingen!

Wanneer je een oudgediende bent in de wereld van Open Space, dan denk ik dat je merkt dat deze derde editie meer is dan een eenvoudige update. De essentiële benadering lijkt onveranderd, maar je vindt veel nieuwe onderwerpen, inclusief een uitgebreidere bespreking van Holding Space – wat het betekent en hoe je het toe moet passen. Van bijzonder belang is het gebruik van intuïtie, jouw intuïtie. Die is in ieder lichaam aanwezig, maar sommigen van ons merken het nooit en als we het merken, vertrouwen we het vaak niet. Onze intuïtie speelt een cruciale rol in de unieke kunst van het nietsdoen en bij Holding Space. Je vindt een aantal nuttige tips over hoe je je intuïtie volledig in kunt zetten.

Ook vind je uitgebreid materiaal over het werken met een klant voor en na de bijeenkomst. Hoewel het faciliteren van een Open Space weinig expliciete actie vereist van de kant van de begeleider, is het anders met het essentiële werk voor de opdrachtgever tijdens de voorbereiding. Na afloop van de bijeenkomst is het belangrijk om te zorgen dat alle goede ideeën en mooie plannen, die tijdens Open Space zijn bedacht, een redelijke kans van slagen hebben. Garanties zijn er natuurlijk niet, maar je kunt veel doen om die kansen te vergroten. Je vindt hier fundamentele suggesties voor de wijze waarop je dit alles kunt aanpakken.

In dit boek ontdek je de wijsheid van een twintig jaar durende samenwerking – en ik bedoel echte samenwerking. Het is waar dat de woorden van mij zijn en ik alleen draag de verantwoordelijkheid voor deze woorden. Maar het is net zo waar (misschien nog wel meer) dat vrijwel alles in dit boek de vingerafdrukken, inzichten en inspiratie draagt van letterlijk duizenden vrienden en collega's van over de hele wereld die hun ervaringen hebben gedeeld. Vanaf het allereerste begin hebben we begrepen dat de technieken van Open Space voor iedereen vrij toegankelijk moeten zijn. Niemand bezit Open Space, het is nooit gepatenteerd of voorzien van een handelsmerk en dat zal ook nooit gebeuren. Maar er hangt ook een prijs aan dit boek. De verwachting is namelijk dat we delen wat we leren. En als het boek dan toch aan iemand moet worden opgedragen, dan is het aan die geweldige mensen die al zoveel hebben gegeven en zoveel hebben gedeeld.

Aan dit boek zit een einde, zoals aan alle boeken, maar dat is gezamenlijk het einde van het verhaal van Open Space. We kunnen gerust zeggen dat we nog maar net begonnen zijn. De eenvoud van Open Space (ga in een kring zitten, maak een prikbord, open een marktplaats en ga aan de slag) staat in schril contrast met de kwaliteit van de resultaten en de snelheid waarmee deze te bereiken zijn. De conventionele theorie en praktijk van vergaderen en organiseren zou suggereren dat wat in Open Space gebeurt niet zou mogen gebeuren. Maar het gebeurt wel, niet één keer maar duizenden keren in alle delen van de wereld. Waarom werkt het? Hoe werkt het? En misschien het meest

intrigerende: als 'het' werkt in Open Space (wat 'het' ook is), waarom zou het dan niet vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week, 365 dagen per jaar kunnen werken?

Mijn beste gok is dat 'het' de oerkracht van zelforganisatie is. En als dat zo is, heeft de werkelijke betekenis van Open Space weinig te maken met betere bijeenkomsten, maar alles met een dieper begrip over wie we werkelijk zijn en hoe we het meest effectief verder kunnen in deze wereld. Dat alles is een verhaal dat zich manifesteert en, zoals ik het zie, een prachtig, continu natuurlijk experiment. Jij bent uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Harrison Owen Camden